

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 3. An honor, & quo modo tamquam virtutis præmium poßit appeti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

se scriberet. Noluerunt isti, malos artifices effigiem suam facere, aut de se loqui, ne malè bona explicarent: quantò secius faciunt, qui ita viuunt, vt boni & mali de illis pessimè loqui cogantur, si velint proferre veritatem? Non abijcienda est igitur boni nominis cura, ne in vitia, quæ honori contraria sunt, atq; opprobria incurramus. Quæ monitio non gloriæ ambiendæ, sed vitandæ contumeliæ est occasio. Ita nimirum viuere oportet, non vt laudemur, sed vt laudem mereamur; hoc virtutis est, illud ambitionis. Non propter ventum, sed propter portum libenter secundo æstu nauigamus.

§. III.

An honor, & quo modo tanquam virtutis præmium possit appeti?

At diximus, ex Aristotele, honorem esse debitum virtutis præmium, quod si ita est, cur id, quod nobis, tanquam justum præmium virtutis debetur, non fas sit appetere? Sic olim Romani duces, Prætores, Consules, Dictatores, Imperatores, re in bello bene gesta, & postea, vt lege cautum est, si quinq; millia hostium vna acie cecidissent, triumphales honores petierunt. Sic Romulus, Acronæ Coenincensium rege sua manu

Aristot.
lib. 1. E-
thic. 6. 12.
lib. 4. c. 3.

Val. Max.
lib. 2.
cap. 8.

caelo

44 Cap. III Quo modo Honor appeti,

cæso, primus, eiusq; postea exemplo, Tarquinius Priscus, L. Cæcilius Metellus A. V. 10111. Marcellus, an. 10331. P. Scipio Africanus, an. 10419. L. Æmilius Paulus, an. 10496. Scipio Africanus posteriore anno 10571. L. Mummius, an. 10619. Marius, an. 10722. Sulla, an. 10822. & Pompeius tertium triumphavit. Qui omnes, cum triumphum peterent, meritos honores petiuerunt. Quid igitur in ea petitione vitij latebat? Potuerunt nempe triumphum varijs de causis desiderare. Si idcirco eum desiderarunt, ut alij quoque ad similia virtutum opera excitarentur, aut ut ipsi tantò maiorem in hostes obtinerent auctoritatem, non mala fuit ea triumphi petitio. Si autem, ut virtutis suæ pretium præmiumque reportarent, quod plerumque solebant facere, *evanuerunt in cogitationibus suis*, potuit-
que meritò illis dici: *Fily hominum vsquequo graui corde? ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?* Nequaquam enim honor est, diciturue præmium virtutis, ratione eius, qui virtute præditus est, quasi nimirum, qui ex virtute agit, honores eiusmodi sæculares, tamquam virtutis suæ præmium debeat postulare. Verum enim præmium

vir-

Rom. 1.
21. Psal. 4.
3.

evanuerunt in cogitationibus suis, potuit-
que meritò illis dici: *Fily hominum vsquequo*
gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, & qua-
ritis mendacium? Nequaquam enim honor
est, diciturue præmium virtutis, ratione
eius, qui virtute præditus est, quasi nimi-
rum, qui ex virtute agit, honores eiusmodi
sæculares, tamquam virtutis suæ præmium
debeat postulare. Verum enim præmium

virtutis est beatitudo cælestis, quæ, tamquam legitimus ac genuinus, non spurius, finis virtutis, est expetenda. Quando igitur honor virtutis esse præmium affirmatur, non est id intelligendum ratione illius, qui virtutem possidet, quasi is pro virtutis suæ præmio honorem & gloriam debeat affectare; cum, ex ipsius etiam Aristotelis sententia, nequaquam sit sufficiens præmium virtutis honor; sed intelligendum est, ratione aliorum, qui non habent aliquid maius, quàm honorem, quod virtute prædito in præmium reddant. Duo itaque hîc attentè sunt animaduertenda, vnum est, ne honorem ipsi ambiamus, quamuis nobis ex iustitia ab alijs debitum; alterum, ne honorem, quem alijs, ob virtutem, vel alias excellentias debemus, impendere negligamus. Valde enim, inter miseros mortales, consuetum est, vt contrarium faciant. Nam plerique se ab alijs cupiunt honorari; ipsi autem, vt alios honorent, ægrè adducuntur. In causa est amor sui. Aliud præscribit amor proximi. Quia *charitas non est ambitiosa: non querit, quæ sua sunt.* Invidia autem omnia inuertit, & tamquam fallente oculo ea, quæ superiora sunt, infra; quæ autem inferiora, su-

Aristotel.
lib. 4. E-
thic. c. 3.

1. Cor. 13.

5.

su-

46 Cap. III. Quo modo Honor appeti.

supra videt, sicut is qui in aqua cernit arbo-
res radice sursum tendentes; aut qui in spe-
culo, quæ dextera sunt, sinistro; quæ sini-
stra, dextero loco stare arbitratur: ita enim
liuor, quæ in se reprehensione digna sunt,
laude digna, quæ in alijs laudanda, vitupe-
randa arbitratur; & qui alijs est Momus,
facile sibi ipsi fit Suffenus.

§. IV.

*Multos, ob honorem, magna, & bona facere,
sed male, si propter solum honorem.*

Valer.
Max. lib.
3, c. 6.

Supereſt alia dubitatio, quo modo ma-
lum eſſe poſſit, illud appetere, per quod
homo ad bonum prouocatur, & reuocatur à
malo? Multi enim, ne honorem perdant,
fugiunt peccata; multi, vt honorem adipi-
ſcantur, egregia ſolent facinora perpetra-
re. Quod videre fuit in Mutio Scauola
errorem manus ſuæ coram rege Porſenna,
flammis corrigente. *Cùm autem in media
parte fori, vaſto ac repentino hiatu terra
ſubſideret, reſponſumq; eſſet; ea re illum tan-
tummodo compleri poſſe, qua Pop. Rom. pluri-
mùm valeret; Curtius & animi & generis no-
biliffimus adoleſcens, interpretatus, urbem no-
ſtram, ait Valerius Maximus, virtute armisq;
præcipuè excellere: militaribus inſignibus orna-
tus,*